

УДК 338.2:339.923:63(477)

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

*А. О. Соколова, к.е.н., доцент, М. О. Поліщук, К. С. Пахольчук
Волинська державна сільськогосподарська дослідна станція НААНУ
Волинська обл., Луцький район, смт Рокіні,
e-mail: voldsgds@gmail.com*

Одним з основних аспектів аграрної політики України є побудова такої моделі розвитку сільських територій, яка б відповідала стандартам розвиненої європейської країни. Передумовою успішного впровадження реформ в Україні є усвідомлення громадянами нашої держави європейського вектору розвитку як складової національної ідеї, прийняття європейських цінностей як основи свідомості, підґрунтя для формування господарських рішень.

Для вибору стратегії соціально-економічного розвитку сільських територій важливим є аналіз і оцінка існуючих проблем та ресурсів для їх вирішення в конкретному регіоні. Регіональний підхід до забезпечення сталого сільського розвитку є особливо актуальним через нерівномірність та диспропорції у розвитку всієї сукупності соціально-економічних та екологічних процесів, що є унікальними для кожної області та природно-економічної зони. Варто зазначити, що науково-організаційні засади розробки стратегії соціально-економічного розвитку сільських територій Волинської області обґрунтовані ще недостатньо. Залишаються відкритими питання вивчення шляхів забезпечення динамічного зростання і досягнення зрівноваженого, збалансованого розвитку сільських територій, зменшення природно-економічних асиметрій у забезпеченні його стійкості, оскільки

сільські території області розташовані у Поліській, Лісостеповій та перехідній зоні.

У 2015 р. рішенням Волинської обласної ради затверджена «Стратегія розвитку Волинської області до 2020 року». Стратегія розроблена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку та період до 2020 року». Стратегічною метою регіонального розвитку області на період до 2020 року є створення умов для збалансованого, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення, розвитку, зростання конкурентоспроможності економіки області, впровадження інноваційно-інвестиційної моделі сталого розвитку, упровадження сучасних технологій, комплексного економічного і соціального розвитку міст, районів, селищ і сіл області та розвитку громадянського суспільства. З урахуванням стратегічної мети, бачення та місії стратегії сформовані стратегічні цілі та завдання на період до 2020 р., а також очікувані результати від їх досягнення. Стратегія передбачає формування плану заходів щодо реалізації плану заходів з її реалізації та реалізації державної стратегії, питання моніторингу та оцінки результативності реалізації державної та регіональної стратегій.

Позитивним моментом є те, що окремим пріоритетним напрямом вище вказаної стратегії Волинської області на період до 2020 р. є сільський розвиток. В табл. наведено операційні цілі, завдання та заходи щодо стратегічного напрямку «Волинське село».

Таблиця 1

Стратегічний напрям, операційні цілі та заходи щодо розвитку сільського господарства та сільських територій Волинської області на період до 2020 року

Напрям 5	Операційні цілі	Завдання та заходи
ВОЛИНСЬКЕ СЕЛО	5.1. Розвиток сільських територій	5.1.1. Підвищення рівня облаштування сільської місцевості як сфери життя, діяльності та побуту селян
		5.1.2. Диверсифікація сільськогосподарського виробництва, розвиток альтернативних видів економічної діяльності у сільській місцевості для отримання додаткових джерел доходу, створення нових робочих місць.
		5.1.3. Формування позитивного іміджу регіонів у сфері туризму, в тому числі зеленого, аграрного, екотуризму. Пропаганда народних промислів.
	5.2. Підвищення рівня інноваційної та інвестиційної спроможності сільських територій	5.2.1. Запровадження новітніх технологій та інновацій у розвиток агробізнесу
		5.2.2. Підвищення рівня обізнаності аграріїв основним аспектам ведення аграрного бізнесу

5.3. Розвиток підприємницького середовища та конкуренції на регіональних товарних ринках	5.3.1. Збільшення прибутковості сільськогосподарського сектора, отримання продуктів кращої якості відповідно до вимог ЄС та виготовлення якісних органічних продуктів харчування, налагодження їх зберігання та збуту
	5.3.2. Організаційне сприяння процесам об'єднання дрібних виробників сільськогосподарської продукції у профільні групи виробників, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.
	5.3.3. Створення міні-виробництв з переробки сільськогосподарської продукції.
5.4. Раціональне використання природно-ресурсного потенціалу	5.4.1. Еколого-невиснажливе використання природних угідь та раціональне використання природно-ресурсного потенціалу
	5.4.2. Підвищення родючості ґрунтів. Залуження малопродуктивних земель.
	5.4.3. Відновлення роботи внутрішньогосподарської меліоративної мережі з метою недопущення підтоплення сільськогосподарських угідь та населених пунктів.

Джерело: складено за матеріалами Стратегія розвитку Волинської області на період до 2020 року // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://volynrada.gov.ua/projects/pro-strategiyu-rozvitku-volinskoji-oblasti-na-period-do-2020-roku>.

Вважаємо, що одним із напрямків розвитку сільського господарства та сільських територій у Волинській області є прийняття європейської моделі галузі як безперебійної форми виробництва сільськогосподарської продукції та організації життя селян. Ознаками верифікації інклюзивного (розумного) зростання, яке задеклароване у новій європейській стратегії «Європа 2020», в теорії та практиці сільського розвитку Волині повинні бути цілеспрямовані зміни найважливіших ендогенних факторів (економічних, екологічних, демографічних, соціальних, культурних, побутових, інституціональних та інших). Саме вони є визначальними чинниками прогресу на сільських територіях та сприяють формуванню та розвитку їх економічних можливостей, консолідації сільських громад на основі самоорганізації та зростанню добробуту. Удосконалена стратегія розвитку сільських територій Волині повинна відповідати щонайменше таким вимогам: бути комплексною, охоплювати всі складові, що характеризують її природно-кліматичні, соціально-демографічні, економічні, структурно-організаційні, культурно-освітні та побутові особливості для врахування у майбутньому. В ній необхідно передбачити не лише структуру, а й ефективну взаємодію структурних елементів; має передбачати кінцеву мету розвитку сільської території, етапи її досягнення, здійснення конкретних організаційних, економічних та інших заходів із зазначенням терміну їх здійснення та відповідальних за практичну реалізацію, а також фінансові, матеріальні та інші вкладення, необхідні для впровадження у виробництво, й джерела їх надходжень.